

РЕСПУБЛИКА ТАТАРСТАН

Совет Мунайкинского сельского поселения
Менделеевского муниципального района

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ

Менделеевск муниципаль районы
Монай авыл жирлеге Советы

РЕШЕНИЕ

2024 елның 24 апреленнән

КАРАР

№131

Татарстан Республикасы
Менделеевск муниципаль районы
"Монай авыл жирлеге"
территориясендә
яшел утыртмаларны
кису тәртибе түрүнда
нигезләмәне раслау хакында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары түрүнда» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә түрүнда» 2008 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, «Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районның Монай авыл жирлеге» муниципаль берәмлеке уставы, Менделеевск муниципаль районның Монай авыл жирлеге Советы КАРАР КЫЛДЫ:

1. «Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районның Монай авыл жирлеге» муниципаль берәмлеке территорииясендә яшел үсентеләрне кису тәртибе түрүнда күшымтада бирелгән Нигезләмәне расларга.
2. Әлеге каарны Монай авылында махсус жиһазландырылган мәгълүмати стендларга урнаштырып игълан итәргә, Татарстан Республикасының рәсми хокукий мәгълүмат порталында бастырып чыгарырга <http://pravo.tatarstan.ru/>, шулай ук Менделеевск муниципаль районның рәсми сайтында <http://nurlat.tatarstan.ru/> интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә урнаштырырга.
3. Әлеге каар басылып чыккан көннән үз кеченә керә.
4. Әлеге каарның үтәлешен контрольдә тотуны Менделеевск муниципаль районаны Монай авыл жирлеге Советының сәламәтлек саклау, санитар һәм экологик әш буенча дайими комиссиясенә йөкләргә.

Монай авыл жирлеге Советы
рәисе

Р.М.Кириллов

Татарстан Республикасы
Менделеевск муниципаль районы
Монай авыл жирлеге Советының
2024 елның 24 апрелендәге 131
номерлы
карасына күшымта

«Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районының Монай авыл жирлеге»
муниципаль берәмлеге территориясендә яшел үсентеләрне кисү тәртибе турында
нигезләмәләр

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлеге Нигезләмә «Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районының Монай авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә яшел үсентеләрне кисү тәртибен билгели.

1.2. Әлеге Нигезләмәнең гамәли көче тубәндәге жирләрдәге яшел үсентеләрне кисү тәртибен кагылмый:

Россия Федерациясенең дәүләт урман фонды;
физик һәм юридик затларның хосусый милкендә булганнар.

2. Төп төшөнчәләр

2.1. Әлеге Нигезләмәдә тубәндәге төп төшөнчәләр кулланыла:

яшел утыртмалар - табигый һәм ясалма килеп чыккан агач, куаклыклар һәм үләнчел үсемлекләре (паркларны, скверларны, бакчаларны, газоннарны, чәчәклекләрне, шулай ук аерым торучы агачларны һәм куакларны да кертеп);

табигать территорияләре - бердәм географик (климат) шартларында төзелгән жирлекнән, туфракның, үсемлекләрнән билгеле бер рельефын үз эченә алган, хужалык әшчәнлегенә кагылмаган яисә аз кагылган территорияләр;

яшелләндерелгән территорияләр - табигый чыышлы үсемлекләр кишәрлекләре урнашкан территорияләр, ясалма рәвештә яшелләндерү объектлары (авыл хужалығы билгеләнешендәге жирләрдән тыш), төрле функциональ билгеләнештәге жирләрнәң аз төзелгән участоклары, алар чикләрендә өслекнәң кимендә 50 процентаңда үсемлекләр капламы биләгән;

урман территорияләре - табигый килеп чыккан урман үсемлекләре белән капланган төрле функциональ билгеләнештәге табигать территорияләре кишәрлекләре;

агач - диаметры 5 см дан да ким булмаган ачык беленеп торган кәүсәле үсемлек, үсентеләрдән тыш, 1.3 м биеклектәге;

аварга торган хәлдәге агач - барлык агачның яисә аның өлешенең жимерелүенә китерергә сәләтле структур кимчелекле агач, кешеләргә, транспорт чараларына, инженерлык инфраструктурасына зыян китерергә мөмкин (шул исәптән электр чыбыклары, газуткәргечләр, җылышлык трассалары һ.б.), биналар һәм корылмалар, шулай ук авып калган агач яки карт агач, шулай ук авария хәлендә шулай ук тубәндәге билгеләр белән агачлар танылышы мөмкин: корыган яисә корыгандар кәүсәле агачлар, черек үзәге булган күышлы яки ярык, кәүсәсе тирән заарланган (кәүсә калынлыгыннан 1/3), кәүсәсе 15 градуска авышкан һәм зыян китерүче гөмбәләр яки корыган куаклар, зыян китерүче бәжәкләр белән заарланган куаклар

куаклык - туфрак өслегендә тармакланган күпъеллык күптармаклы (агачтан аермалы буларак) үсемлек;

үлән капламы - газон, табигый үлән капламы;
үсентеләр - нинди дә булса урында үсүче үсемлекләр, куаклыклар;
яшел массив - зурлар агачлар (15 яштән өлкәнрәкләр) 50 данәдән дә ким булмаган үсә торган территория участогы.

яшел утыртмаларның заарлануы - аларның үсешен туктатуга китерми торган яшел утыртмаларга зыян китерү, шул исәптән ботакларның, тамыр системасының механик заарлануы, кабыкның бөтенлеген, тере туфрак катламының бөтенлеген бозу, яшел үсентеләрнең яисә тамыр зонасында туфракның заарлы матдәләр белән пычрануы, ут төртү яисә башка йогынты ясай;

яшел утыртмаларны юкка чыгару - яшел утыртмаларны кисү яисә аларның үсешен туктатуга китергән башка төрле заарлау;

компенсация яшелләндерүе - юкка чыгарылган яки заарланган 2 коэффициенты белән алмашка яшел утыртмалар житештерү.

3. Яшел утыртмаларны саклауның төп принциплары

3.1. «Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районның Монай авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә үсә торган яшел утыртмалар (алга таба - Монай авыл жирлеге) саклагыч, рекреацион, эстетик функцияләр башкара һәм сакланырга тиеш.

3.2. Монай авыл жирлеге территориясендә (авыл хужалығы билгеләнешендәге жирләрдән тыш) урнашкан барлық яшел утыртмалар (агачлар, куаклар) якланырга тиеш.

3.3. Монай авыл жирлеге территориясендә яшел утыртмаларның сакланышын һәм аларны үстерү өчен шартлар тудыру бурыйчлары оешмаларга үзләре белдергән эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру өчен бирелгән кишәрлекләрдә - шуши оешма житәкчеләренә йөкләнә.

3.4. Яшел утыртмалар урнашкан жир кишәрлекләреннән файдаланучылар һәм арендаторлар яшел утыртмаларның сакланышын тәэммин итәргә, яшел утыртмаларны тиешенчә карауны тәэммин итәргә тиеш.

3.5. Монай авыл жирлеге территориясендә хужалық, шәһәр тәзелеше һәм башка эшчәнлек Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән яшел утыртмаларны саклау таләпләрен үтәп гамәлгә ашырыла. Татарстан Республикасы һәм әлеге Нигезләмә.

3.6. Тәзелеш, хужалық һәм башка эшчәнлекне оештыруга проект алды һәм проект документларында яшел утыртмаларның торышы турында тулы һәм дөрес белешмәләр һәм проектлана торган объектның яшел утыртмаларга йогынтысын тулысынча бәяләү булырга тиеш.

3.7. Яшел утыртмаларның тереклек эшчәнлеген тәэммин итү белән бергә урнашмаган яшелләндерүе территорияләрен һәм яшел массивларны куллану рөхсәт ителми.

4. Яшел утыртмаларны (агачларны, куакларны) кисү тәртибе

4.1. Монай авыл жирлеге территориясендә яшел үсентеләрне рөхсәтсез кисү тыела.

4.2. Монай авыл жирлеге территориясендә агач һәм куакларны кисү комиссия тикшерүе акты нигезендә Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районның Монай авыл жирлеге башкарма комитеты тарафыннан бирелгән рөхсәт нигезендә башкарьала.

4.3. Рөхсәт бирү мәрәжәгать итүченең салымнар, жыемнар, иминият кертемнәре, пеняллар, штрафлар, салымнар һәм жыемнар турында Россия Федерациясе законнары нигезендә туләнергә тиешле процентлары булмаган очракта (авария хәлендәге һәм

гадәттән тыш хәлләргә һәм авария хәлендәге агачларны кису очракларыннан тыш) бирелә.

4.4. Яшел утыртмаларны кисүгә рөхсәт алу өчен мәрәжәгать итүче Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы Монай авыл җирлеге башкарма комитеты житәкчесе исеменә хат-гариза бирә, анда утыртмаларның саны, исеме, аларның торышы, чикләнгән кису үткәрелү урыны һәм аны нигезләү күрсәтелгән булырга тиеш. Гаризага (авария хәлендәге һәм гадәттән тыш хәлләргә һәм авария хәлендәге агачларны кисүгә бәйле очраклардан тыш) тубәндәге документлар теркәлә:

4.4.1. Шәхесне раслаучы документлар яки вәкилнең вәкаләтләрен раслый торган документ (әгәр мәрәжәгать итүче исеменнән вәкил гамәлдә булса);

4.4.2. Участок схемасы якындагы корылмаларга яисә киселергә тиешле яшел үсентеләр тәшерелгән башка ориентирларга кадәр;

4.4.3. Әгәр җир кишәрлеге Бердәм дәүләт күчемсез мәлкәт реестрында теркәлмәгән булса, мәрәжәгать итүче тарафыннан җир кишәрлегенә хокук билгели торган документларның таныкланган күчермәләре:

4.4.4. Биналар һәм корылмалар төзегәндә габаритларга эләгә торган яшел утыртмаларны кису башкарылган очракта, расланган проект документациясе;

4.4.5. Тараптан терриорияләрнән хужалары белән яшел үсентеләрне кису һәм күчереп утырту шартларын килештерү;

4.4.6. Агач утыртканда яисә күчереп утыртканда инженерлык чeltәрләре вәкилләре белән җир эшләрен уздыруга ордер ачылу белән килештерү.

4.5. Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районының Монай авыл җирлеге башкарма комитеты, хат - гариза көргөннән соң (авария хәлендәге һәм авария хәлендәге агачларны кису очракларыннан тыш) мәрәжәгать итүчегә әлеге тәр эшләрне башкаруга рөхсәте булган махсуслаштырылган оешмага тубәндәгеләрне алу өчен мәрәжәгать итәргә киңәш итә:

яшел утыртмаларның исәп-хисап ведомосте;

агач-куак үсентеләренең санын, төрен, категориясен билгеләү максатыннан төzelә торган яшел утыртмаларны табигый техник тикшерү акты;

киселгән агач материалының бәясен исәпләп чыгару, киселгән агач өчен түләү Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2007 елның 22 маенданы 310 номерлы карары (мәх. 15.06.2023 елгы үзгәрешләр һәм өстәмә), 01.01.2024 белән расланган ставкалар нигезендә аерым исәпләнә.

Югарыда курсәтелгән эшләр мәрәжәгать итүче хисабына башкарыла.

Рөхсәт итү вакыты - 90 көн.

4.6. Эшләр житештерүгә рөхсәт алганда, мәрәжәгать итүче (авария хәлендәге һәм авария хәлендәге гадәттән тыш хәлләр һәм авария хәлендәге агачларны кису очракларыннан тыш) әлеге Нигезләмә нигезендә яшел утыртмаларны кискән өчен түләүләр кертергә һәм компенсация яшелләндерүне алга таба уздыруны раслый торган гарантияле хат бирергә тиеш.

Агач һәм куакларны кискән өчен түләү мәрәжәгать итүче тарафыннан җирле бюджетка күчерелә.

4.7. Яшел утыртмаларны кису эшләре билгеләнгән нормалар һәм кагыйдәләр нигезендә мәрәжәгать итүче акчалары исәбеннән башкарыла. Агач кису бары тик белгечлеге буенча өйрәнүне узган (яисә тиешле күнекмәләре һәм допусклары булган) затлар тарафыннан гына рөхсәт ителә.

4.8. Киселгән яшел утыртмаларны һәм кисеп төягән эшләнмәләрне төяу һәм чыгару эш башлаган вакыттан алып, гариза бирүче хисабына өч эш көне эчендә башкарыла. Киселгән яшел утыртмаларны һәм киселгән калдыкларны эш урынында саклау тыела.

4.9. ТERRITORIЯNEN kisу урынына якын урнашкан территориядә газон, яшел үсентеләр заарланган очракта, эшләр житештерүче аларны территориянең хужасы һәм

контроль органнары белән алар компетенциясе чикләрендә килештерелгән, әмма зыян килгән вакыттан ярты елдан да соңга калмыйча, аларны мәжбүри рәвештә торғызу өшләрен башкара.

4.10. Агачны кискән өчен түләмичә агач һәм куакларны кисү Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районының Монай авыл жирлеге башкарма комитеты тарафыннан тубәндәге очракларда рәхсәт ителә:

яшел үсентеләрне карау, санитар кисуләр һәм реконструкцияләү;

авария хәләндәге һәм башка гадәттән тыш хәлләрне бетерү, шул исәптән жир асты коммуникацияләрен һәм капиталь инженерлык корылмаларын ремонтлау;

Роспотребнадзор бәяләмәсе булса, торак һәм иҗтимагый биналарда яктылыкны каплый торган агач һәм куакларны кисү;

Авария хәләндәге (төшү куркынычы тудыруучы, коры-сары) агачларны һәм куакларны кисү.

Югарыда күрсәтелгән очракларда яшел үсентеләрне кискән гариза биручегә хатка теркәп куярга кирәкми - әлеге нигезләмәнең 4.4.1 пунктында күрсәтелгән документларны заявкага теркәп куярга һәм компенсация яшелләндерү үткәрергә.

4.11. Яшел утыртмаларны санкцияләнмәгән кисү яисә юкка чыгару дип таныла:

агачларны һәм куакларны рәхсәтsez кисү

ут белән яндыру яки саксыз эш итү нәтижәсендә агачларны һәм куакларны юк иту яки заарлау;

кәүсәсен кыршаулау;

үсә торган агачларның һәм куакларның үсеш туктатылганчыга кадәр заарлау;

агач һәм куакларның агынты сулар, химик матдәләр, калдыклар һәм башкалар белән заарлануы;

корыган агачларны рәхсәтsez кисү;

үсә торган агачларның һәм куакларның башка заарланулары.

5. Компенсацион яшелләндерү

5.1. Компенсацион яшелләндерү рәхсәт ителгән кисуләр, яшел үсентеләрне законсыз заарлау яки юкка чыгару очракларында гамәлгә ашырыла. Компенсацион яшелләндерү якындағы сезонда, агачлар, куаклар һәм газоннар утырту өчен яраклы, әмма яшел үсентеләрне заарлау яки юкка чыгару факты билгеләнгән вакыттан алып бер елдан да соңга калмыйча башкарыла.

5.2. Компенсацион яшелләндерү гражданнарның яисә юридик затларның мәнфәгатьләрендә яисә хокукка каршы гамәлләр нәтижәсендә яшел үсентеләрне заарлау яки юкка чыгару булган акчалары исәбеннән башкарыла.

5.3. Әлеге Нигезләмә нигезендә яшел утыртмаларга китерелгән зыян натурадь формада - компенсация яшелләндерүенә: 2 коэффициенты белән юкка чыгарылган яшел үсентеләрне яңадан торғызуга түләнергә тиеш.

6. Шәһәр төзелеше әшчәнлеген башкарганда яшел үсентеләрне саклау

6.1. Монай авыл жирлеге территориясендә шәһәр төзелеше әшчәнлеген гамәлгә ашыру яшел утыртмаларны яклау таләпләрен үтәп алып барыла.

6.2. Яшел территорияләр, шул исәптән яшел массивлар, шулай ук яшелләндерелгән территорияләрне үстерү өчен билгеләнгән жир кишәрлекләре, аларның максатчан билгеләнешенә бәйле булмаган килеш һәм кулланылырга тиеш түгел.

6.3. Яшел утыртмалар утыртылган жир кишәрлекләрендә төзелеш алып барганда, проект документациясендә киселергә тиешле яшел утыртмаларга бәя бирелергә тиеш. Мондый очракларда зыянны каплау киселгән агач өчен һәм әлеге Нигезләмәнең 4 һәм 5

бүлекләрендә билгеләнгән тәртиптә компенсация яшелләндерү юлы белән гамәлгә ашырыла.

7. Эшкуарлык эшчәнлеген гамәлгә ашырганда яшел утыртмаларны саклау

7.1. яшелләндерелгән территорияләрдә һәм яшел массивларда сәүдә һәм башка эшкуарлык эшчәнлеге, Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы Монай авыл жирлеге башкарма комитеты рөхсәтеннән башка эшкуарлык эшчәнлеген гамәлгә ашыру өчен палаткалар һәм башка корылмалар урнаштыру тыела.

7.2. Эшмәкәрлек эшчәнлеген яшелләндерелгән территорияләрдә һәм яшел массивларда гамәлгә ашырганда шартлау куркынычы булган, ут куркынычы булган һәм агулы матдәләр куллану, территорияне пычрату һәм чүпләү, яшел утыртмаларга зыян китерү яисә аларны юкка чыгару тыела.

8. Жаваплылык

8.1. Әлеге Нигезләмәне бозуда гаепле затлар Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә жаваплы булалар.